

1 At the end of the previous daf we learned; אמר רב יהודה אמר שמואל אין מברכין על האור אלא במוצאי שבת הואיל - ותחילת ברייתו הוא -
 The ברכה of בורא מאורי האש on is recited only on שבת במוצאי, because that is when fire was first created.
 ר' יוחנן says;
 - מברכין על האור בין במוצאי שבת בין במוצאי יום הכיפורים וכן עמא דבר - מוצאי יום כיפור and מוצאי שבת is recited both בורא מאורי האש, and that is the accepted custom. Rashi explains, - הואיל ודבר חדש הוא שנאסר בו כל היום ועכשיו נהנה ממנו -
 Because fire was forbidden all day, and now one can enjoy its benefits.

1

<p>אמר ר' יוחנן מברכין על האור בין במוצאי שבת בין במוצאי יום הכיפורים וכן עמא דבר הואיל ודבר חדש הוא שנאסר בו כל היום ועכשיו נהנה ממנו</p>	<p>אמר רב יהודה אמר שמואל אין מברכין על האור אלא במוצאי שבת</p> <p><i>כואל</i> <i>ותחילת ברייתו</i> <i>כוא</i></p>
--	--

2 The Gemara now asks; מיתיבי אין מברכין על האור אלא במוצאי שבת -
 The ברייתא says that we only say the ברכה on שבת במוצאי, and cites a Machlokes of תנא קמא and רבי יהודה - which we will come back to - about when on שבת במוצאי to say the ברכה of בורא מאורי האש.
 ר' Yochanan paskens like יהודה ר'.
 Now, since ר' Yehuda does not argue with the first part of the Braisa, ר' יוחנן too must hold that בורא מאורי האש is said only on שבת במוצאי, in contradiction of what we said earlier that ר' יוחנן holds that בורא מאורי האש is said on י"כ as well.

2

?
מיתיבי
אין מברכין על האור
אלא במוצאי שבת

When on שבת במוצאי...

<p>ר' יהודה מדרן על הכוס</p>	<p>תנא קמא וכיון שרואה מברך מיד</p>
---	--

paskens like יהודה ר' יוחנן
יהודה ר' doesn't argue with the first part of the ברייתא (אין מברכין על האור אלא במוצאי שבת)

3 The Gemara answers; לא קשיא כאן באור ששבת כאן באור היוצא מן העצים ומן האבנים -
 A fire that existed on י"כ we say a ברכה on it because it becomes permissible to use. However, a fire that did not previously exist, and is first kindled now, only warrants a ברכה on שבת במוצאי which is when fire was first created.

3

לא קשיא

<p>כאן באור היוצא מן העצים ומן האבנים DID NOT EXIST</p> <p><i>ברכה NO</i> <i>מוצאי יום הכיפורים</i></p>	<p>כאן באור ששבת EXISTED on יום הכיפורים</p> <p><i>ברכה Make a</i> <i>מוצאי יום הכיפורים</i></p>
---	--

4 Now, back to the Machlokes of the רבי יהודה and תנא קמא about when to say בורא מאורי האש:
 The תנא קמא says;
 - וכיון שרואה מברך מיד
 One should recite the ברכה as soon as he sees a fire.
 As the Gemara later says;
 רבי מפורן - Rebbe would separate them. He would recite בורא מאורי האש - whenever fire was brought before him, and בשמים was brought before him.
 - רבי יהודה אומר סודרן על הכוס
 He should recite the ברכה together on a cup of wine.
 Likewise,
 - רבי חייא מכנסן
 R' Chiya would gather them together, as we do today על הכוס.
 - אמר רבי יוחנן הלכה כרבי יהודה

4

בריייתא:
 When to say
 בורא מאורי האש...

<p>ר' יהודה סודרן על הכוס</p> <p>↓</p> <p>רבי חייא מכנסן TOGETHER</p>	<p>←</p> <p>אמר רבי יוחנן פליגי רבי ירודם</p>	<p>תנא קמא וכיון שרואה מברך מיד</p> <p>↓</p> <p>רבי מפסקן SEPARATELY</p>
--	---	---

5 The Gemara asks;
 - ואור במוצאי שבת איברי
 The Gemara questions whether fire was really first created on שבת - מוצאי שבת - after all, רבי נחמיה adds fire to the list of things that were created בין השמשות?

5

?

ואור במוצאי שבת איברי?

adds fire to the list of things created
 רבי נחמיה
 ? צריכה לכתוב בין השמשות?

Referring to fire
 of גהינם

6 It cannot be referring to the fire of גהינם because a ברייתא lists the גהינם as one of the things what was created קודם שנברא העולם - before the creation of the world? Furthermore, another ברייתא teaches that the fire of גהינם, which can never be extinguished, was created on the second day of creation?

6

X

<p>בריייתא: גהינם was created on the 2nd day of creation</p>	<p>בריייתא: גהינם was created קודם שנברא העולם</p>
--	--

7 The Gemara ultimately explains:
 - חללה קודם שנברא העולם
 The space of גהינם was among the seven things created before the world was created.
 - אור דידיה בשני בשבת
 The fire of גהינם was created on the 2nd day of creation.
 - אור דידן במחשבה עלה ליבראות בערב שבת
 The Maharsha explains that the potential for making fire was created
 - ערב שבת בין השמשות
 The fire was actually only created when Hashem gave אדם the wisdom to rub two stones together to make fire, and to mate a horse and a donkey to make a mule.
 - רשב"ג holds that it was not אדם, but ענה, an illegitimate child of צבעון and his mother, who created the mule.

7

- FIRE -		- גהינם -	
ולא נברא עד	אור דידן במחשבה עלה ליבראות	אור דידיה	חללה
מוצאי שבת	ערב שבת בין השמשות	בשני בשבת	קודם שנברא העולם

Hashem gave אדם the wisdom to rub two stones & make fire & Mate a horse and a donkey to make a mule
רשב"ג holds it was ענה

8 Before the משנה, the Gemara cites three Braisos:
 The first ברייתא lists
 - עשרה דברים נבראו בערב שבת בין השמשות
 The ten things that were created between sunset and dawn, with three possible additions -
 The second ברייתא lists
 - שבעה דברים מכוּסוּם מבני אדם
 Seven things that are concealed from people - among them, the day of death, the thoughts of others and major political events -
 The third ברייתא lists
 - שלשה דברים עלו במחשבה ליבראות ואם לא עלו דין הוא שיעלו
 Three things that Hashem first created the potential for it, that were later actually created, and were necessary to be created -
 They are;
 --- Corpses should decompose,
 --- People should forget the pain of losing a relative, and
 --- Grain should eventually rot.

8

בריייתא: שבעה דברים מכוּסוּם מבני אדם	בריייתא: עשרה דברים נבראו בערב שבת בין השמשות
---	---

בריייתא:
שלשה
דברים
עלו במחשבה ליבראות
ואם לא עלו דין הוא שיעלו

Corpses should decompose   Forgetting pain of losing a relative   Grain should eventually rot

9 We continue with another Halacha of מנהג המקום;
 משנה זאגט:
 מקום שנהגו לעשות מלאכה בתשעה באב עושין
 - מקום שנהגו שלא לעשות אין עושין
 A person should follow the local custom with regard to doing מלאכה on תשעה באב.
 - ובכל מקום תלמידי חכמים בטילים
 A ת"ח should certainly not do מלאכה.
 - רשב"ג אומר לעולם יעשה אדם עצמו ת"ח
 Everybody should act like a תלמיד חכם and avoid מלאכה on תשעה באב.

9

מקום שנהגו לעשות מלאכה באב אין עושין	מקום שנהגו לעשות מלאכה במ' באב עושין
---	---

ובכל מקום
תלמידי חכמים בטילים

רשב"ג אומר: אורחא יוצא אדם צמחון תלמיד חכם

10 אמר שמואל אין תענית ציבור בבבל אלא תשעה באב בלבד - Shmuel says that the only fast in בבל that has all the הלכות of the תשעה באב in ארץ ישראל is תענית ציבור for rain. The Gemara first thinks this means that שמואל holds we have to fast even during השמשות בין of the night before, but ultimately the Gemara says that even on a תענית for rain there is no need to fast during השמשות בין, and the same would apply for תשעה באב.

10

אמר שמואל
אין תענית ציבור בבבל
אלא תשעה באב בלבד

The Gemara first thinks... Ultimately...

<p>FAST even during בין השמשות the night before</p>	<p>Even on a תענית for RAIN we don't fast בין השמשות</p> <p><i>Same would apply for תשעה באב</i></p>
--	--

11 When the תא בריתא contrasts תשעה באב with יוה"כ, by saying: זה ספיקו אסור וזה ספיקו מותר - a doubt about יוה"כ is treated stringently but a doubt about תשעה באב is treated leniently - the Gemara at first understood it to mean that we may eat in ביה"ש of תשעה באב, but not of יוה"כ. However, the Gemara concludes that it means that if we are not sure of the exact date of תשעה באב we can be lenient and fast only one day, while on יוה"כ we would have to fast two days.

11

The בריתא contrasts...

<p>תשעה באב וזה ספיקו מותר</p>	<p>יום הכפורים זה ספיקו אסור</p>
<i>The Gemara at first...</i>	
<p>MAY eat בין השמשות</p>	<p>May NOT eat בין השמשות</p>
<i>The Gemara concludes...</i>	
<p>תשעה באב Fast 1 DAY</p>	<p>יום הכפורים Fast 2 DAYS</p>
<i>If we are not sure of the exact date...</i>	

12 In the context of figuring out whether ר' יוחנן holds that we have to fast during השמשות בין of תשעה באב, the Gemara has five possible interpretations of what he means when he says תשעה באב אינו כתענית ציבור - Tisha b'Av is not like a fast for rain in ישראל:

First, maybe ר' יוחנן means that it is מותר to eat during בין השמשות of תשעה באב, as opposed to תענית ציבור.

12

FIVE INTERPRETATIONS OF...
ר' יוחנן
תשעה באב
אינו כתענית ציבור

1

<p>תענית ציבור to eat בין השמשות אסור</p>	<p>תשעה באב to eat בין השמשות מותר</p>
---	--

13 However, the Gemara already said earlier that even in a תענית it is מותר to eat during בין השמשות ציבור.

Second, he might mean that it is technically מותר to do work on תשעה באב, as opposed to תענית ציבור.

13

~~The Gemara already said...~~

תענית ציבור

↓

מותר
to eat בין השמשות

2

תענית ציבור	תשעה באב
↓	↓
אסור to WORK	מותר to WORK

14 The Gemara rejects this possibility because our משנה already teaches that it is מותר to do work on תשעה באב. Even רשב"ג who said everybody can be like a חכם and refrain from work, only meant that it is מותר to refrain from work and it is not an issue of יוהרא - arrogance.

14

~~משנה:~~

מקום שנהגו לעשות מלאכה... עושין

↓

Even according to רשב"ג:
אין אדם יושב אדם צמחון תלמיד חכם

↓

Only meant
it is not an issue of
יוהרא - arrogance

15 Third, R' Yochanan may have meant that there is no תפילת נעילה on תשעה באב, as there is for a תענית ציבור.

Fourth, R' Yochanan may have meant that we do not say 24 ברכות in שמונה עשרה on תשעה באב, as we do on a תענית ציבור.

15

תענית ציבור	3	תשעה באב
↓		↓
SAY		NO
תפילת נעילה		תפילת נעילה

4

תענית ציבור	תשעה באב
↓	↓
SAY	DON'T say
24 ברכות	24 ברכות
in שמונה עשרה	in שמונה עשרה

16 Finally, maybe he meant תשעה באב is not like the first set of תענית ציבור for rain when it is מותר to eat the night before, but is like the later set of fasts for rain when it is אסור to eat at night and even השמשות בין השמשות.

17 The דף concludes by asking how the ברייתא can say that the only difference between תשעה באב and יו"כ is how to treat a case of ספק, implying that washing even a single finger is אסור on תשעה באב, considering another ברייתא that equates תשעה באב with תעניות ציבור when we may wash פניו ידיו ורגליו - face, hands, and feet?

17

ברייתא:

אין בין תשעה באב ליום הכיפורים אלא שזה ספקו אסור וזה ספקו מותר

Implying, that washing even a single finger is אסור on תשעה באב

?

18 The גמרא answers: תשעה באב compared to both יו"כ and תענית ציבור was only trying to highlight leniencies about תשעה באב that don't apply to the others, but not stringencies such as washing minor body parts which is אסור on תשעה באב and מותר on תענית ציבור.

18

ברייתא:

אין בין תשעה באב לתענית ציבור... מצינו ציבור מן תענית ציבור מותר

אמר רב פפא תנא קולי קולי קתני

The תשעה באב were trying to highlight leniencies about תשעה באב that don't apply to the others

